

BORISLAV BOYANOV & CO.

ATTORNEYS AT LAW

82, PATRIARCH EVTIMII BLVD.
SOFIA 1463

MAIL@BOYANOV.COM
WWW.BOYANOV.COM

TELEPHONE: (+ 359 2) 8 055 055
FAX: (+ 359 2) 8 055 000

Търговският пълномощник и неговите правомощия

Николай Колев
Адвокатско дружество „Борислав Боянов & Ко.“

Използването на търговския пълномощник за представителство на търговеца е разпространена практика и необходимо улеснение в модерната стопанска и дружествена практика. Търговският пълномощник е лице, упълномощено от търговец в писмена форма с нотариално удостоверен подпис да извършва посочените в пълномощното действия срещу възнаграждение. Спрямо третите лица търговският пълномощник разполага с правомощията да извършва правни сделки и действия от името на търговеца като негов представител. Вътрешните отношения между търговеца и пълномощника се уреждат с писмен договор между тях, който установява взаимните права и задължения на страните във връзка с реализацията на търговското пълномощие (съдействие и предоставяне на информация от страна на търговеца, размер на възнаграждението на пълномощника и начин на неговото формиране, и т.н.). В следващите редове ще се спрем на съдържанието и обема на правомощията на търговския пълномощник, предоставени му от търговеца.

С оглед естеството и характеристиките на правните действия, които е овластен да предприеме, при липса на други специални указания в пълномощното, търговският пълномощник разполага с генерална представителна власт и правомощия да извършва всички действия, свързани с обикновената дейност на търговеца (**генерален търговски пълномощник**). Обичайното занятие на търговеца може да се различава от формално регистрирания в търговския регистър и вписан в устава или дружествения договор предмет на дейност. Генералният търговски пълномощник има право да представлява търговеца с оглед сключването, изпълнението, изменението и прекратяването на всички правни сделки и действия, които съдържателно съвпадат с неговото нормално и фактически осъществявано търговско занятие.

Съобразно нуждите на своето предприятие търговецът може да предостави на търговския пълномощник **допълнителни правомощия**, като му разреши извършването на сделки, които не попадат в кръга на обичайните сделки, сключвани от търговеца. От друга страна, принципалът може изрично да ограничи правомощията на търговския пълномощник с определен краен срок или за сключване само на определени сделки или само на определена територия. Подобни **ограничения на правомощията** на пълномощника притежават правен ефект спрямо третите лица, с които той договаря от името на търговеца, и могат да им бъдат противопоставени, ако са били известни на съответното трето лице или ако, при полагане на грижата на добрия търговец, то е трябвало да бъде запознато с тях.

С оглед начина на упражняване на правомощията в случай, когато са назначени **няколко търговски пълномощници**, търговецът може да установи, че всеки от тях има право да извършва правни действия и сделки от негово име самостоятелно. Алтернативният вариант е на търговските пълномощници изрично да бъдат предоставени представителни правомощия за съвместно упражняване, в който случай конкретният договор трябва да бъде подписан от всички пълномощници заедно.

В допълнение, Търговският закон изисква **изрично пълномощно за извършване на определени сделки и действия** от името на търговеца:

1. Прехвърляне на трето лице или обременяване с тежести на недвижими имоти на търговеца. В случая става дума за договори за прехвърляне на право на собственост или учредяване на ограничени вещни права (ипотека, право на строеж, право на ползване, сервитут) върху недвижими имоти на търговеца.
2. Поемане на менителнични задължения. Търговският пълномощник не може без специално пълномощие да издава от името на търговеца менителници или записи на заповед или да задължава търговеца като джирант, авалист или посредник по тях.
3. Вземане на заем. В тази група се визира получаването на банков кредит, както и заем от друго дружество или търговец.
4. Представителство на търговеца в съдебни дела. В случая става дума за процесуалното представителство на принципала от неговия търговски пълномощник при участието на търговеца като страна по (1) граждански искиви, обезпечителни и изпълнителни производства; (2) производство по оспорване на административни актове по съдебен ред, както и (3) участието на търговеца като граждански ищец или граждански ответник в съдебната фаза на наказателното производство. Трябва да се отбележи, че в своята практика съдилищата изискват в тези случаи търговският пълномощник да бъде едновременно с това адвокат или юрисконсулт, или друг служител с юридическо образование в търговското дружество, кооперацията или при едноличния търговец.
5. Упълномощаване на друг търговски пълномощник. Законът установява забрана търговският пълномощник да прехвърля своите представителни права на трето лице без съгласието на търговеца. Обяснението на това законово изискване се съотнася с разбирането, че търговският пълномощник съставлява доверено лице на търговеца, на което той възлага управлението и развитието на неговото обикновено търговско занятие.

Какви са правните последици, ако търговският пълномощник извърши от името на търговеца правни действия или сделки извън рамките на предоставените му представителни правомощия? В подобна ситуация ако търговецът не се противопостави на правния ефект на **сделката без представителна власт** незабавно след узнаването за нея, се смята, че сделката е потвърдена от него и тя го обвързва със своите правни последици. От друга страна, ако търговецът бъде увреден в резултат от действията без представителна власт от страна на пълномощника, той би могъл да претендира обезщетяването на претърпените вреди и пропуснатите ползи от търговския пълномощник.

Авторът на статията може да бъде намерен на адрес n.kolev@boyanov.com

Съдържанието на настоящата статия не представлява правно становище или правен съвет. Авторът на статията и „Борислав Боянов & Ко.“ няма да носят отговорност за предприемането на специфични действия, основаващи се на съдържанието на настоящата статия. За предприемането на конкретни действия следва да се потърси конкретен правен съвет.